להקשות דלדידיה איכא לאוקמי מתניתין כשהיא כבר

נעשית עדיין אפוטרופיא דסתמא

דמילתה שכתב לה בשעה שכונסה:

לברגא ולמזוני. פי׳ בקונטרס

דמשמע הא לשאר נרכי היתומין

מכריזין והא ליתא מדפריך בריש פרק

שום היתומין (ערכין כב. ושם) למ"ד

אין מקקין לנכסי יתומין אלא לשטר

שיש בו ריבית מן המשנה דשום

היתומין ל' יום ומכריזין כו' דלמא

ההיא הכרזה לא לפרוע לבעל חוב אלא

כשמוכרים לשאר נרכי יתומין לכך

נראה לפרש לכרגא של אשה לפרוע

כסף גולגולת שלה כמו שהיה הבעל

עושה דבכלל מזוני הוא: [אפר׳ בין

מיתה לקבורה. מה שפי׳ נקונטרס

שלא עיכבה משלהם בידה אלא כמו

שמפרש בירושלמי שלא תניח מת מוטל

ותלך לבית אביה והשתא נמי שפיר

דמייתי לכרגא ולמזוני ולקבורה

דמובנינן בלא אכרותא משום כבוד

המת]: ולקבורה. הא לא אנטריך למימר שלא יניח אביהן

מוטל בבזיון עד שישומו ויכריזו אלא

אם לוו לצורך קבורה מזבנינן לצורך זה החוב בלא הכרזה שלא מהא מכשילו

לעתיד: מנכםי יתומים לא תפרע

אלא בשבועה. תימה אמאי לא הקשה

מהך משנה למ"ד בריש פרק שום

היתומים (ערכין כב. ושם) אין נזקקין

לנכסי יתומים אא"כ ריבית אוכלת בהן

דהך לא הוה מלי לאוקמה כגון שיש

ריבית כדמשני אההיא דאין נפרעין

מנכסי יתומים אלא מן הזיבורית

ואטובא דמייתי התם וליכא למימר

דהך דהכא איכא לאוקמה ביתומים

גדולים דח"כ ההיא דאין נפרעין אלא

מן הזיבורית אמאי לא מוקי לה דוקא

בגדולים אלא ודאי ס"ל להש"ס דבכל

ענין איירי ואומר ר"י דודאי דהך

דהכא הוה מוקי לה בגדולים דוקא

אבל ההיא דאין נפרעין אלא מן

הזיבורית לא ניחא לי׳ לאוקמה בגדולי׳

דלא נפשוט הא דבעי עלה בהנוקין

(גיטין נ.) יתומים שאמרו דאין נפרעין

אלא מן הזיבורית קטנים או אפילו

גדולים: מקשים הא דתנן בהשולח (גיטין דף לד: ושם) אין אלמנה נפרעת

מנכסי יתומים אלא בשבועה ופריך

מאי איריא אלמנה כו' ומשני דאלמנה

אלטריך ליה משום חינא והשתא אמאי

אנטריך למיתני הא תנינא לה הכא

ולעיל (דף פד.) נמי גבי היה עליו כתובת

אשה ובע"ח תנן שכולן לריכין שבועה

וי"ל דאנטריך למיתני התם דלא תוקמה מתניתין דהכא בגרושה אבל

באלמנה לא תבעי שבועה משום חינא

ואע"ג דגרושה בעיא נמי חן כדאמר

לקמן בפרק אלמנה (דף מ:) מ"מ

לא בעיא חן כמו אלמנה והא לא

תקשי מתניתין דהכא אמאי אנטריך

למתני דהכא תנא לה בהדי הנך

בשבועה:

לכרגא של יתומים וקשה

אפוטרופיא ולכך היא תובעת מן הבעל לפוטרה דמאי דוחקין לאוקמא

מתני׳ בשבועת אפוטרופיא ולומר דלא מיירי מתני׳ בכל ענין אפילו לא

לקמן ק: גיטין נב: ב"מקח:, כ) [לקמן פח:],ג) [גיטין לד: ב"ב ה: לג. ועי"

מוס' ב"ב ה: ד"ה אני"גו. לוט פני לי לי טע גן, ד) שבועות מה., ד) שם מה. ערכין כב:, ו) [כאן להלן], ו) [לעיל פו:], ה) דף מא.,

הגהות הב"ח

(\$\frac{1}{2}\) גמ' ("> ' זכלי למר עוקבא וכו' וצין דנקי נדר מגכסי: (\$\frac{1}{2}\) שם עד א' מעידה שהיא פרועה לא מפרע אלא בשבועה לא מפרע אלא בשבועה מנכסים משועבדים מנכסי יתומים והנפרעת ומנכסי יתומים שלא בתניו לא כל"ל: (ג) שם כילד מכר כל נכסיו:

> מוסף רש"י . הובא בסוף המסכת.

תוספות רי"ד ה"ז משביעה כ"ז שירצה לא הושיבה חנונית ולא להשביעה ר"א אומר אע"פ שלא הושיכה חנונית ולא מינה אפטרופיא משביעה כ״ז שירצה שאין לך אשה . שלא נעשת אפוטרופיא שעה ועיסתה: א"ל אין אדם דר עם נחש בכפיפה ואין הל' כר' אליעזר דקי"ל יחיד ורבים הלכה כרבים. (ופי' הרב שאע״פ שא״י להשביעה האפוטרופס׳ ועל החנונית ירול לולול טליי וח טל ח"ו) עבדת לה כש״ח או כש״ש אמרח מסחררא אפיי כש״ח אפרות מסותבו א אפי כש יו (אינה) אם כך אין אתה אומר אין שלום לעולם בבית: מתני' כתב לה נדר ושבועה אבל משביע הוא את יורשי׳ ואת הבאים ברשותה נדר ואת הבאים ברשותה נדר ושבועה א"ל עליך ועל יורשיך ועל הבאים ברשותך . א״י להשביעה ולא את יורשי יורשין משביעין אותה ואת יורשיה ואת הבאים ברשותה וואונ הבאים בו שוונה ושבועה א״ל עליך שי ולבאים ברשותי עליך ועל יורשיך ועל ה״ב לא הוא ולא יורשיו ולא הבאים ברשותו משביעים אותה ואת יורשיה ואת הבאים ברשותה. מקבר בעלה לבית או שחזרה לב״ח ולא נעשת אפוטרופיא אין נעשת [אפטרופיא] היורשים משריטים אוח׳ לטחיד לרא כתב לה נדר ושבועה וכו׳. פי' נדר שנודרת יאסרו עלי כל פירות שבעולם כקונם אם עכבתי משלך כקונם אם ככבו. נוסקן כלום כדאמרינן במסכת גיטין (בהניזקין) [בהשולח] נמנעו מלהשביעה התקין ר"ג הזקן שתהא נודרת ליתומים כל מה שירצו וגובה כתובתה. א"י להשביעה בגמ' מסיק . ששום שבועה א״י להשביעה דהיא רמו עליה בין אם היתה פוגמת כתובתה דתנן לקמן הפוגמת כתובתה ל״ת אלא בשבועה והשתא דפטרה מן השבועה שום שבועה א"י להשביעה ואם גירשה ובאה לגבות כתובתה ממנו תגבה בלא שבועה וה"ה הדין היה להשביעה אע"פ ששטר כתובה קיימת כדאמר

משבועת אפוטרופיא דמכל שבועה פטרה: אמרה לשמעתא. הך אתקפתא בשלמא למ״ד כו׳ אותביה קמיה דרב אשי: כתוב לי דלא משבעת לי. ומיגו דרמיא אנפשה תבעה ליה פטור כל שבועות: אמון אהא מתנימו. להא דרב יהודה ארישא דמתניתיו דלא פריש בה בהי שבועה איירי ואפלוגתיה דר"נ וסבריתו דרב יהודה אדר"נ פליג וקשיא לכו: אנן. אסיפא דמתני׳ מתנינו לה דמיירי בשבועת אפוטרופין בהדיא דהתניי) ואם נעשית אפוטרופיא ודר"ג לאו אפלוגמא דרב יהודה אממר אלא אפירושא דרישא אתמר ורב מתנא פליג אדרב יהודה בסיפא בהי אפוטרופוס קאמר לשעבר אבל בפוגמת כולהו מודו דפטרה דשבועה הבאה לה ע"י נכסיו היא: שעבר מחי עבידתיה. כלומר עד מתי קרוי לשעבר דלא אמרינן נכסי דיתמי נינהו ואין תנאי שלו מועיל בהן: אבל בין מיתה לקבורה. כבר רמו נכסי קמי יתמי ואין תנאי שלו מועיל בהן שלא ע"י נכסיו באה לה: לכרגא. לפרוע למלך כסף גולגלתא דיתמי: ולמזוני. מזון האשה והבנות והיתומים: ולקבורה. לקבורת המת או היתומים: מובנינן. נכסי דיתמי בלא אכרותא שאין שהות ומחון לדבר וה"נ לא משבעינן על אותה מכירה דא"א שלא תזלזל ותפסידתן ונמצאת שבועת שקר: דלא נדר דלה שבועה. אם כתב לה לשון זה: נקי נדר: מנקים משבועתא. מדין שבועה: נקי נפשך בשבועתת. חם יחשדוך השבעי להם: אבל מה אעשה. דלעולם יורשין משביעין אותה אם מת הוא והיא נפרעת מהם: ואיכא דאמרי לה. להא דאבא שאול בו אימא מרים מתניתא וולא אמרו לה בלשון שמעתא דאמורא כדאמרן דחמר שמוחל משום חבח שחול חלח מתניתאן היא ואמר שמואל עלה הלכה כאבא שאול: מתני' הפוגמת כתובתה. כדמפרש ואזיל במתניתין גופה: לה הפרע. השחר ובגמ' מפרש טעמא: עד אחד מעידה כו'. בגמרא מפרש טעמה: מנכסים משועבדים. משום דאי הוה גבי מן הלוה גופיה והוה טעין לוה אשתבע לי דלא פרעתיך אמרינן בשבועותיי דמשבעינן ליה ואי לא טעין לא טענינן ליה הואיל ונקיט שטרא אבל בשביל לקוחות אנן טענינן דלמא אי הוה גבית מן הלוה הוה טעין לך אישתבע לי דלא פרעתיך ובעית אישתבועי השתא אנן טענינן דפתח פיך לאלם הוא ומנכסי יתומים ונפרעת שלא

על אפוטרופיא. פוטרה בכתיבה זאת משבועת אפוטרופום אס אלא למ"ד בו' איהי מי הות ידעה דמותיב לה אפוטרופיא. ואין יושיבנה חנוונית אבל אם פגמה כתובתה דתנן במתנייו הפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה לא נפטרה מאותה שבועה ע"י תנאי זה דכי פטר לה משבועה דקא רמי הוא עלה אבל שבועה דהיא גרמה לנפשה לא פטר לה: על הפוגמת. וכ״ש

על אפוטרופיא שנעשית בחיי בעלה ר"ג אמר רבה בר אבוה על הפוגמת כתובתה אזל רב מרדכי אמרה לשמעתא קמיה דרב אשי בשלמא למ"ד על הפוגמת כתובתה דמסקא אדעתה דלמא מצמרכי לי זוזי ושקילנא מכתובתאי וא"ל כתוב לי דלא משבעת לי אלא למ"ד על אפוטרופיא שנעשית בחיי בעלה איהי מי הות ידעה דמותיב לה אפוטרופיא דאמרה לי' כתוב לי דלא משבעת לי א"ל אתון אהא מתניתו לה אנן אהא מתנינן לה הלכה מקבר בעלה לבית אביה או שחזרה לבית חמיה ולא נעשית אפוטרופיא אין היורשין משביעין אותה ואם נעשית אפומרופי יורשין משביעין אותה על העתיד לבא ואיז משביעין אותה על שעבר שעבר מאי עבידתיה א"ר יהודה אמר רב על אפוטרופיא שנעשית בחיי הבעל אבל בין מיתה לקבורה משבעינן לה יורב מתנא אמר אפילו בין מיתה לקבורה לא משבעינן לה יראמרי להרדעי לכרגא ולמזוני ולקבורה מזבנינן בלא אכרזתא אמר רבה א"ר חייא דלא נדר ודלא שבועה הוא אינו יכול להשביעה אבל יורשין משביעין אותה נקי נדר נקי שבועה בין הוא ובין יורשין אין משביעין אותה ה"ק לה מנקית משבועתא ורב יוסף אמר רבי חייא דלא נדר ודלא שבועה הוא אינו יכול להשביעה אבל יורשין משביעין אותה נקי נדר נקי שבועה בין הוא ובין יורשין משביעין אותה ה"ק לה נקי נפשך בשבועתא שלח ר' זכאי למר עוקבא בין דלא שבועה בין דנקי שבועה בין דלא נדר ובין דנקי נדר 🕫 בנכסי הוא אינו יכול להשביעה אבל יורשין משביעין אותה מנכסיא אילין בין הוא ובין יורשיו אין משביעין אותה אמר רב נחמן אמר שמואל משום יאבא שאול בן אימא מרים בין דלא שבועה בין דנקי שבועה בין דלא נדר ובין דנקי נדר בין מנכסי ובין מנכסיא אילין בין הוא ובין יורשיו אין משביעין אותה אבל מה אעשה שהרי שמרו חכמים הבא ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא בשבועה ואיכא דאמרי לה מתניתא אבא שאול בן אימא מרים אמר בין דלא שבועה בין דנקי שבועה בין דלא נדר ובין נקי נדר בין מנכסי ובין מנכסיא אילין בין הוא ובין יורשיו אין משביעין אותה אבל מה אעשה שהרי אמרו חכמים הבא ליפרע מנכסי יתומים לא יפרע אלא בשבועה אמר רב נחמן אמר שמואל יהלכה כבן אימא מרים: מתני׳ יהפוגמת כתובתה לא תפרע אלא בשבועה עד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה

שלא סנכסי יתומים ומנכסים משועבדים סושלא ₪

בפניו לא תפרע אלא בשבועה יהפוגמת

כתובתה כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמר לה התקבלת כתובתיך והיא אומרת לא התקבלתי אלא מנה לא תפרע אלא בשבועה יעד אחד מעידה שהיא פרועה כיצד היתה כתובתה אלף זוז ואמר לה התקבלת כתובתיך והיא אומרת לא התקבלתי ועד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא והיא אומרת לא התקבלתי ועד אחד מעידה שהיא פרועה לא תפרע אלא בשבועה ימנכסים משועבדים כיצד מכר © נכסיו לאחרים והיא נפרעת מן הלקוחות לא תפרע אלא בשבועה ימנכסי יתומים כיצד מת והניח נכסיו ליתומים והיא נפרעת מן היתומים לא תפרע אלא בשבועה "ושלא בפניו כיצד הלך לו למדינת הים והיא נפרעת שלא בפניו אינה נפרעת אלא בשבועה

מד א מיי׳ פ״ט מהלי טוש"ע אה"ע סימן נח סעיף

חישות אישות הלכה ופי"ח הלכה כ ופי"ב מהלי מלוה הלי יא סמג עשין מח ולד ול' טוש"ע אה"ע סי' ע סעיף ה וסי׳ לג סעיף כה וסי׳ קד סעיף ג וסי׳ קיב סעיף ו וטוש״ע ח״מ סי׳ קט

סעיף ג: " פי"ח מהל' חישות בזרג מיי׳ הלכה יט טוש"ע אה"ע

סימן לח סעיף ו: מז ד מיי פט"ז שם הל' יד ופי"ד מהל' מלוה הלכה א סמג עשין מח ולד טוש"ע נו סנוג עשין נווו וכל טוש אה"ע סי' לו סעיף ז וטוש" ח"מ סי' פד סעיף א: מה מיי שם ופנו"ו מהלי זישות הלכה טו טוש"ע אה"ע שם סעיף ח וח"מ שם

סעיף ה: מיי' פט" ממ ו ים מניים פט"ז מהלי אישות הלי כ ופכ"ב מהלכות מלוה הלכה י טוש"ע שלא זלולה אין נראה דמ"מ תשבע לח סעיף ט וסי׳ קיד סעיף

ב ז מיי׳ פט״ז מהל׳ אישות הל' יט ופי"ד מהל' מלוה הלכה א סמג שם טוש"ע ח"מ סי׳ קח סעיף ג ויו: נא ח מיי׳ פט״ז מהל׳ אישות הלכה טו ופי"ג מהלי מלוה הלי א ופי"ד שם הל׳ א סמג שם טוש״ע אה״ע שם סעיף י וטוש"ע ח"מ סי קו סעיף א:

תוספות רי"ד (המשך) שבועה כאשר התנית עמה שהוא א"ל לאשתי עשיתי

זה הררוד שחגרה ממוי רלא לעשות כבוד זה ואין תנאי האשה מוטיל לא ליורשי׳ אלא אם באין יורשי׳ לגבות . רחורחה ממוו רגוז שנירשה עד שמתה או שמכרתה לאחרים וכאים לתובעו יכול הוא להשביען בכל שנופלת עליהן שבועה שאם אומר להם פרעתי אתכם פרעתנו כ״א כך וכך נשבעין כדין הפוגם שטרו ואם טוענין כי לא פרעתנו כלום נשבעין כדין דר"פ. ואם . עליהם כי פרעתי כשמיניתוה אפוטרופוס על נכסיי נשבעים לו שבועת מיתתה ולא אמרה לנו מקודם . לכן ולא מצאנו בין שטרותי׳ הלקוחות נשבעין כמו כן , --- -, שלא פקדנו ולא אמרה לנו ששטר כתובתה פרוע או שגזלה אותך: נדר ושבועה . אין לי עליך ועל יורשיך וכו׳. ופטרה מן השבועה וגם . פטר יורשי׳ והבאים ברשותה כשבאים לגבות ממנו אבל אם מת הוא ונפלו נכסיו לפני כתובתה מן היורשין אין תנאי אביהן מועיל לה ולא מציא אביכם למימר אתם מכח אביכם באים והרי אביכון פטרני וכמו שלא הי׳ הוא רשאי להשביעני אלא אומרים לה תנאי הזה לא הועיל אלא עכשיו שבאו ברשותנו אינו מועיל תנאי אלא אנו יכולים

כדין כל אלמנה הבאה ליפרע

מנכסי יתומים ואם היתה אפוטרופא בנכסי בעלה יכולים להשביעה שלא גולה את אביהז באותו האפוטרופסות וכ"ש אם טוענים עליה שפרענוך שחייבת לישבע וכן אם מתה היא ולא הספיקה לגבות כתובה מהן ובאים יורשיה לגבות מהן משביעין אותם שבועת היורשין שלא פקדנו אמנו. ובפ׳ כל הנשבעין (הp an) מקשה תלמודא מהכא למ״ד אין אדם מוריש שבועה לבניו.

מאן דאמר שטר פרוע הוא . משביעין ליה למלוה. הכא כיון דפטרה מן השבועה אי"ל אלא גובה בלא שבועה. אבל משביע הוא וכו׳. פי׳ אע״פ שהתנה עם אשתו ופוטרה מן השבועה וויכה לגבות ממנו כתובתה בלא שבועה. אין יוושי' והבאים ברשותה דהיינו אם מכרה כתובה לאחרים אין יכולים לומר לו אחרי שהתנית עמה לגבות בל"ש גם אנו הבאים מכחה נגבה ממך בלא

בפניו כולהו משום האי טעמא:

۲″٦